

НА РОЖЕН ЗДУРУ НЕ ПОЛІЗЕМ

Автор Савчин О.М.

Із розповіді прапорщика, мого сусіда із Закарпаття, майже добровольця в АТО .

«Ось і настав час, я отримав повістку про мобілізацію в Збройні сили України. Для себе я давно прийняв рішення, що мені робити в такій ситуації. Я йду служити. Так, я розумію, що там пекло, розумію, що армія – це задниця, а у мене пузо, що у мене сім'я і 35 років мирного життя. Але я зробив той вибір, який для себе особисто вважаю єдиною можливістю. І 26 січня вирушаю в армію.

Армія. Побут

Що не круто. Організація. Логістика - це окрема і дуже розвинена сфера діяльності. Пани генерали, починайте наймати логістів. Тайм-менеджмент - нулячий. Провисання за часом - як я зрозумів, це норма. Відставання від графіка, невиправдані очікування і нескінченні перекури - у військовій по суті час сприймаються вкрай негативно. Сподіваюся, в бойових частинах з цим суворіше.

Забезпечення.

Форму видали річну. Плюс канадське демісезонне б / у. добре, що купив все, що купив. Залишилося придумати, що робити з виданими. Казарма. Ну казарма як казарма, хоча ця моя

перша. Бруднувате стійло. Відчувається, що немає жіночої руки, мужики самі справжню чистоту навести не можуть. Немає гарячої води. Взагалі. Доведеться моржувати від сьогодні.

Зовсім не круто. Якість мобілізації.

Призвані в більшості своїй служили. Дуже багато кілька разів ходили добровільно у військкомати в минулі хвили мобілізації, і нарешті їх взяли. Вік - від 30 до 50. Дорослі терті переконані в правильності того, що відбувається, одним словом - мужики. Пару випадково пропущених військкоматами для виконання плану ханурика сьогодні ж відправили назад. Сумнівів немає - після «учебки» на війну. У розмовах це звучить спокійним рефреном. Напевно є ті, хто захоче змитися або прийшов бо не було шансів відмазатися, але загальний настрій такий, що зізнатися в такому бажанні соромно.

Увага до побажань мобілізованих. Комісія з трьох офіцерів опитує мобілізованих на тему, з якої військової спеціальності ті готові служити. Рід військ, військова професія - вибирай сам.

Пояснюють, підказують. Несподівано і правильно. Офіцери. В основному молоді. Молодші, ніж середній вік мобілізованих. Мені здається, це плюс. Сухпайокк. Видали перед відправкою. те, що його дали - вже сюрприз. Досить продумано зібрано, упаковано якісно. Звичайно, для м'ясоїдів) але це правильно, враховуючи статистику.

Початок

З 9 ранку розпочалося навчання. Для початку - стрілецька підготовка. Стройової для мобілізованих немає і не буде, не для того закликали, щоб плац підошвами полірувати. автоматів, правда, на всіх не вистачило, доводилося мінятися. Бісить дико - на складах в країні мільйони «стволів», але в один з найбільших навчальних центрів не можуть завезти десяток тисяч. Зате навчання проводив офіцер з досвідом АТО. Перезарядження калаша лівою рукою в бойовому положенні з стрільби з коліна з переходом в біг і швидкісна зміна магазину з відкиданням - це тепер моя мета по стрільбі.

Займалися до обіду з перервою на отримання зарплатної картки. Так-так, мобілізованим платять зарплату. Для початку від 2 до 3 тисяч грн рядовому залежно від кваліфікації. То ж є сенс старатися. Весь ранок до навчання долинала канонада з полігону. Боєприпасів, я вам скажу, не шкодують. А на сам полігон ми виїхали після обіду. На «Уралі», по-дорослому. Оселилися в намети, в них по дві буржуйки, дрова. Поколов дрова – згадав село) бадьорить. У наметі свіжо, спальники обіцяли "днями", але досвідчені мужики кажуть, що при постійному підкиданні дров у буржуйки в наметах тепло і можна ходити, і спати в білизні. Сьогодні дізнаємося точніше) експеримент "селюк в армії" проходить нормально. Наїдаюся, що не голодую, необхідності переходити на м'ясний раціон поки немає. Повітря свіже і краєвиди прекрасні. Завтра починається теорія, потім дають техніку, і вперед до навичок військової справи.

Благоустрій

Вчора на початку одинадцяту ночі в нашу палатку, в якій з відносним комфортом розташувалися 5 закарпатців, та ще 16 мобілізованих з інших областей. Виникло дуже дивне почуття. Ось ми вже всі познайомилися, в теплі, розділили між собою якісь обов'язки, разом попрацювали на рубанні дров, обзавелися спільною власністю - подовжувачами і туалетним папером, вибрали собі старшого, розподілили нічні чергування по топці буржуйок - і раптом в наш маленький соціум прийшли чужі. Не погані, просто якісь не знайомі нам люди. І наш маленький світ провалився.

Вдень, звичайно, все знову налагодилося, знайомства, побут, але я вперше відчув значимість земляцтва. Перша ночівля показала, що спати в наметі з буржуйками можна, але краще спати в наметі з буржуйками та спальниками, або хоча б з двома ковдрами. Роздачу яких ми очікуємо сьогодні. Хоча організми вже почали звикати до наметового мікроклімату, і шморгання носом, яке вчора було практично у всіх, сьогодні пропало. Добре б випав сніг, бували кажуть, що в наметі під снігом взагалі теплінь.

Налагодилася система перевірок і шикувань. Нас збирають на плацу тричі на день, повідомляють програму дня або доводять накази. Знайомлять з викладачами.

Про наставників.

Наставники- офіцери-відставники, призовані з запасу. В основному чомусь підполковники. Є й кілька молоденьких лейтенантів. Лейтенанти дуже стараються, про підполковників робити висновки ще рано.

Заняття починаються з 8-30 на полігоні. Мужикам з першого відділення сьогодні вже дали помацати техніку, яку вони вивчатимуть. Полігон величезний, залізяк більше, ніж дохрена. Бензин є, хоча сьогодні скидалися на масло, просто тому що зібрати по гривні з носа тупо швидше, ніж чекати отримання масла від держави. Задавали питання по боекомплекту, що видається на навчання. Кажуть, видають як пощастить. Попереднім пощастило на 200 патронів до калаша і на додачу всього іншого. Сподіваюся, нам пощастить не менше. У кожному разі, чутки про "три патрони на брата" не відповідають дійсності. Брешуть підло, москалі кляті.

Викладач за фахом мого відділення буде тільки з понеділка, так що після пари годин загального заняття ми повернулися обживатися і рубати дрова. Обживалися ми до самої вечери. На вечерю, крім салату з капусти, давали рибу, на сніданок і обід - по шматку м'яса, бурячок, салат з огірків і помідорів. Хто був у піонерському таборі знає- в принципі, те ж саме, тільки без тістечок.

Дві проблеми

Дві головні проблеми польового життя - це туалет і лазня. Туалет на вулиці, блін. І не має стін, тільки дошки по периметру. Не тішить.

Баня - раз на тиждень. Гаряча вода для вмивання є, але знову ж таки в наметі. Почистити зуби можна, але лише зуби. Місцеві жителі пускають солдатів помитися за 10 грн з носа. Командири не заперечують проти відлучки, якщо не «бульбениш» і вчишся старанно. Загалом, у мене проблем немає

За бухло. Як я зрозумів з розповідей деяких офіцерів, проблема існує. Сьогодні бачив одного службовця частини, який повернувся з побивки, і був п'яний. Неприємно. Хотілося дати йому стусана. Якщо в моїй частині офіцери будуть пити самі або попускати пияцтво - обов'язково буду намагатися перевестися в іншу частину.

І про мобілізацію взагалі. Армії потрібні люди. Армія - це не тільки бійці - стрільки. Це водії, зварювальники, геодезисти, картографи, слюсарі, кухарі, інженери, лікарі, комірники, бухгалтери, перекладачі, дорожні інспектори, військова поліція, механіки, гідравліки, зв'язківці, електронщики і так далі і тому подібне. І не вистачає ВСІХ. Я бачив ці нескінченні списки необхідних спеців. На армію завжди забивали, і дірки є в усіх сферах.

Тому якщо ви отримуєте повістку - це не означає, що ви неодмінно поїдете в АТО. Це означає, що ви можете закрити якусь дірку, і допомогти спільній перемозі, може навіть не з автоматом, а зі зварювальним апаратом, лінійкою або калькулятором в руках. Не всі готові воювати, і я не наважусь до першого бойового досвіду сказати, що я готовий. Але служити зараз потрібно, і практично кожен може принести користь армії. А я думаю, саме стан армії зараз визначає, бути нашій країні в принципі, чи ні. Якою наша країна буде - визначають інші процеси в суспільстві. Але якщо ми не побудуємо армію - ми взагалі втратимо нашу країну.

РОЗМОВИ

Учора ввечері за вечерею підсів до нашого дорослого столу хлопець років 25 з нашого ж відділення. І почав розповідати, як його знайомий з'їздив в АТО, і що Дебальцеве вже оточене, там котел, і що це другий Іловайськ, і що ... що саме ми не дізналися, бо я перервав його тираду жорстким «не звизди" з буквами « пи».

Після чого роз'яснив йому, що зайва балаканина при нульовій інформації шкодить нам же, а перевірені джерела кажуть, що під Дебальцеве важко, але ні про який котел мови немає. І про Іловайську як про трагедію, створеної в першу чергу істерією, і панікою, теж йому пояснив. Загалом, хлопець перетрусив і більше при нас такого не ляпне, але загальну проблему це звичайно не вирішує. Радіо тут немає, тв немає, преси немає, в інтернет лезять тільки такі маніяки як я, і люди тотально не знають, що взагалі відбувається. Де жаданий Мінстець, про необхі дність якого так довго теревенять, не зрозуміло. Якщо Україна не веде свою пропаганду - її будуть вести наші вороги.

Взагалі розмови поки що переважно про війну, москалів і Сепарів. Багато явно бадьоряться і хваляться, це помітно. Здається, що самі балакучі про те, як вони дадуть «п...ди» москалям, далі «учебки» можуть і не поїхати ... вірю в мовчунів і злих жартівників.

Вранці чекав сюрприз - нас перевели харчуватися в польову кухню. Багато нас, і звичайна їдальня не справляється. Гірше не стало. В цілому ставлення кухні дружелюбне. Головне говорити спасибі. На моє запитання про склад соусу для макаронів кухарка хоч і здивовано, але відповіла у всіх жахливих подробицях).

Перше відділення вже зайнялося технікою. Везучі засранці, і вчителі у них в комплекті, і техніка на полігоні, і боєкомплект є. А ми рубали дрова ... рубали дрова і топили буржуйки, топили буржуйки і рубали дрова ... чекаємо своїх викладачів-спеців.

До нас прибався кіт. Взагалі тварин в частині багато, в основному собак дворняжок, вони ситі, нахабні і їх люблять. Поява кота було сприйнята як хороший знак, значить, у нас в наметі можна жити.

Про те, що треба з собою везти мобілізованому.

Я, звичайно, не спец. І все купив тільки завдяки трьом людям, які дуже допомогли мені порадами. Тому напишу про те, що вже використав і важливість чого відчув.

1. Берци. Мегаважная річ. Навіть зараз я проводжу в берцах годин 10-12, і буду ще більше. Берци треба купувати, і обов'язково на гортекс. Щоб ноги були сухими. Я взяв демісезонні. З термоноском тепло. До берців- додаткові дві пари відвідних вологу устілок. Я взяв устілки ессо.

деяким хлопцям в батареї дісталися шикарні канадські берци. Але не всім, першій хвилі видали наше фуфло.

2. Налобний ліхтарик з поворотним механізмом. Для походів по нужді в ліс вкрай зручна штука. та й взагалі.

3. Мультитул. На перший же день зламався подовжувач. Відкрутити шурупи, зачистити кабель, приєднати - мультитул допоміг.

4. Ніж. Це зрозуміло. Кріплення на пояс обов'язково.

5. Каремат. Використовую з поїзда.

6. Термобілизна, теплий бушлат, теплі штани. Видали хороші канадські штани, але бушлат не зимовий.

7. флісовий светр з горловиною.

8. Багато шкарпеток. Я купив під термошкарпетки антибактеріальні х/б. Відмінна штука. 20 грн пара.

9. Зовнішня батарея для зарядки телефонів хоча б на 5000 мА.

10. Міцний рюкзак.

Спальник не взяв. А він потрібен

Баня

Сьогодні банний день. О, це прекрасний день. Сорок хвилин доступу до гарячої води. Стан приміщення та сантехніки дуже пострадянський, але води валом і душових кабінок вистачає на всіх. Відвозили в баню на автобусі (!), На зворотному шляху дали час зайти в магазин - загалом, це практично виїзд на курорт.

Наша група поїхала в баню в обідній час, і ми вже було вирішили, що нам вистачить з нагоди такого свята і пляшки йогурту, але супроводжував нас капітан подзвонив на кухню і розпорядився нас погодувати, причому в їдальні. Якщо чесно, я такого ставлення геть не очікував, це тобі не радянські часи в дев'яності.

Дуже хочу написати про те, що хотіли купити мої товариші по службі в магазині. Крім води і солодкого більшість хотіла купити шеврони: ЗСУ, артилерії і звичайно ж шеврон "кріп". Дуже не правильно, що шеврони не видаються разом в формою. Люди хочуть всіма можливими способами показати, що вони воїни, що вони в армії, що це їх усвідомлений вибір. Шеврон - це символ, а символи багато значать. Я розумію, що грошей не вистачає, може треба просити волонтерів, щоб привозили шеврони для видачі. Реально підвищує бойовий дух.

Собі я нашив шеврони ЗСУ. Артилерійський не продавався, кріп я носив по громадянці, потім до нього і повернувся. Поки ж хочу щоб символ відбивав внутрішнє відчуття - я військовослужбовець збройних Сил України.

Табір росте, кожен день прибувають нові люди. Ставляться нові намети. Здається, спроби зриву мобілізації не вдалися

На мою особисту відчуттю, дуже не вистачає молодших командирів. Тих самих молодших лейтенатів, які закінчили воєнки при вузах. Просто потрібні люди з досвідом лінійного менеджменту. У кожному наметі є свій обраний старший, але координація зусиль двох або трьох наметів у вирішенні якогось завдання вже вимагає участі молодшого командира. А їх дуже мало..

Перший тиждень

Сьогодні в учебці офіційний вихідний. Наскільки я зрозумів, весь (ну або практично весь) особовий склад вже зібраний, і завтра ми приступаємо до виконання основного нашого завдання - вивчення нашої техніки і озброєння.

Вранці нас вишикували на плацу і розділили на навчальні групи. У солдатів моєї спеціальності нарешті з'явився свій офіцер-викладач - Алилуйя. Приємний лейтенант, молодий, досить простий у спілкуванні. Сподіваюся, він впорається з натовпом мужиків на 10-20 років від його доросліших.

Скориставшись тим, що вже є безпосередній командир, я отримав у нього дозвіл на вихід за межі частини. Деякі мужики вже виходили за цей час, і не один раз, та й ніхто особливо не заперечує, але я в цих питаннях формаліст). Частина моїх сусідів по намету сьогодні пішли на церковну службу, благо в селі є храми трьох конфесій. Я хотів потрапити в католицький храм, люблю я їх, але він був закритий. Та й у греко-католицький я запізнився ...

У селі зі мною почали гру в лякалки-догонялки три дівчинки віку приблизно такого ж, як моя Маша. Милі такі. Пограв з ними, а потім навалилося відчуття того, як я вже скучив за донькою. Непросто це - опинитися далеко від сім'ї ... добре, що поки ще хоч дзвонити можна безперешкодно, на передовій так не вийде, якщо потраплю туди.

До мене сьогодні приїхали перші гості. Перші до мене, і до першого з усіх товаришів по службі. Привезли жаданий спальник і ще подарунок - флісову куртку. Але найголовніше - привезли самих себе) Люди, це дуже, дуже важливо - коли до тебе приїжджають в армію. Якщо у вас є друзі або рідня в армії - провідувати їх намагайтеся так часто, як тільки можете - це навіть цінніше від спальника)

Табір повністю укомплектований і почав функціонувати в режимі військового навчального закладу. Командири стали приділяти більше уваги дисципліні, що правильно з моєї точки зору. Вилізла істотна організаційна проблема - кухня, яка легко справлялася з тим, щоб вчасно нагодувати сто чоловік, триста за той же час нагодувати фізично не може. Командир частини обіцяв подумати над вирішенням питання, але не знаю, виділені кошти на найм ще двох бригад кухарів і роздавальників на кухню. Місця б вистачило, поки ж шикуються черги тривалістю 30-40 і більше хвилин. А значить, запізнення на шиккування та навчання можуть стати постійними з об'єктивних причин.

Навчання відбуватиметься по 6-7 годин на день. Більшість груп вже приступили не тільки до теорії, але і до практики. По спілкуванню з мужиками з інших підрозділів зрозумів, що вчителі викладаються і намагаються передати те, що знають, "сказали, що показуху давати не будуть, розкажуть, як треба насправді".

Взагалі слово "показуха" як щось, що офіцери зневажаючи, згадується регулярно. Мовляв недавно на полігоні був Порошенко - влаштували для нього показуху. Я не дивуюся самому факту показухи в армії, дивно, що вона є у поводженні з військовою технікою. А на фіга? Круто ж показати те, як вона, техніка, працює по справжньому.

Взагалі про техніку хочу сказати окремо. Особисто у мене вигляд цих могутніх смертоносних багатотонних залізних монстрів викликає внутрішній рик "RRRRRRRAAAAAAAAKRUTOOOOAAAAAAA !!!!!", і будить сплячого десь глибоко в мені варвара з його тягою до зброї, бажано до великої і потужної. І це поки що все стоїть і не стріляє. А от коли воно поїде і буде лупасити на багато кілометрів здоровенними шматками металу - ось це буде мощщца. Чоловіки цю тягу до зброї зрозуміють, жінки, сподіваюся, пробачать)

4-50 як 4 гривні 50 копійок

Загальна проблема - людей набагато більше, ніж місць у класах, стільців взагалі мало. Поки сидимо на столах або підпираємо стіни, але засвоювати інформацію так буде не просто.

Локальна проблема моєї групи - не приїхав основний викладач. Закріплений за нами лейтенант хоч і дуже старається, але він взагалі служив по іншій військовій спеціальності. Сьогодні він нам дав загальні основи, які потрібні для всієї артилерії, і викладався як тільки міг. Як і двоє доданих йому в допомогу курсантів. Але сфера не його, і нам залишається тільки чекати середовища, коли приїде наш спец. І згадувати основи тригонометрії та картографії.

Мені не легко, як і всім мужикам, які все забули відразу після випуску зі школи 20-25 років тому, не дуже. Як завжди, знання студенти отримують один від одного) один з наших бувалих зміг пояснити принцип вимірювання кутів на прикладі гривень і копійок. Мовляв, сприймай кут 4-50 як 4 гривні 50 копійок. Багатьом стало зрозуміліше) адже дробі і сітки координат у більшості в далекому минулому, а гривні і копійки в руках кожен день.

Взагалі люди з підготовки досить різні. Та й взагалі різні. З різних регіонів, міст, сіл. Мені дуже цікаво спілкуватися саме з сільськими мужиками. Вони ґрунтовні, розсудливі, скептично налаштовані до чужих слів, традиціоналісти, і хоча відчувається, що їхні інтереси завжди були сфокусовані переважно на повсякденності, з ними цікаво поговорити на глобальні теми) Думаю, з них виходять відмінні солдати, стійкі, кмітливі і хитрі. І бойове завдання вирішать, і на рожен здуру не полізуть...

Практика

Навчання, і нарешті практика! Освоюємо артилерійську техніку. У всіх бажаних солдатів є можливість спробувати, потренуватися. Охочих відсотків 70-75. Решта сплять, ховаються, або морозяться на уроках. Все в загальному як і розповідали. Але й три чверті готових служити і зацікавлених бійців - це вже результат.

Командир частини на ранковому шикунанні показово відчитав деяких комвзводу, щоб краще готувалися до занять, планували їх. Почув випадково шматок розмови комдива з якимось перевіряючим в лампах сьогодні вдень на полігоні - вимагають вчити якісно. Комдив старається, невідомий пане генерале! Ви ось тільки перекиньте залізяк побільше.

Техніка на - стара, радянська. Як пожартував один з товаришів по службі, з воєн 19 століття. Якись, щоправда, можуть ще вірою і правдою служити, бо механіка і оптика в епоху радіо-електронного

блокування знову в ціні. Щось неминуче треба викидати в утиль, розібравшись в принципі дії, і купувати сучасні аналоги. Або просити у волонтерів.

Волонтери

Волонтери, волонтери, волонтери. Це слово звучить постійно. Від усіх, солдат, офіцерів. Всі розуміють, що тільки на волонтерів є надія, що лише від них отримаєш сучасне спорядження і корисні штуки. Але й армія продовжує нас постачати тим, що є. Вірніше, тим, що отримує від союзників і з бюджету. Сьогодні видали чеські фляги і житомирського виробництва дощовики. Добре що заздалегідь, до дощів і виходу в далекі поля. Видано вже досить багато всього, і оскільки питання про те, що саме видано, звучить регулярно – акцентую окремо. Розумію, цікаво.

Армія відкриває склади. Витягується і по можливості наводиться в бойовий стан все, що може стріляти. Дуже багато розмов про американські системи, їх тестували на нашому полігоні, офіцерам подобається. Головне - побільше б їх.

Що видають мобілізованим в армії

Станом на 3.02.2015 покликаним на Яворівський полігон вида 1. берці. 20% видана лажа, 80% шикарна канадська круть.

2. Форма річна - видана всім.
3. Дві пари шкарпеток - всім.
4. Канадська демісезонна Форма - видана всім.
5. Білизна зимовий - верх виданий відсоткам 30, решті - один комплект верх і низ.
6. Рукavicчки зимові польські - видані всім.
7. Шарф-феска польська - виданий всім.
8. Рюкзак польський - всім.
9. Комплект дощовик - виданий всім.
10. Рушник хб - всім.
11. Казанок, ложка, кружка вітчизняні - всім.
12. Фляга чеська - всім.
13. Ковдри, білизна постільна - всім.
14. Невелика частина отримала спальники.

Ідіотизм

Ранкове шикування. Температура приблизно мінус 5. Несподівано комдив починає відправляти тих, хто одягнений у свої бушлати, одягати видані канадські куртки, щоб було "по статуту". Хвилиночку. По нашому статуту взимку носять канадську демісезонну форму? І чому раптом це стало "по статуту" сьогодні?

Сундучок відкрився просто. Виявляється, сьогодні на полігоні чекали якихось гостей з тих областей і міст, з яких ми мобілізовані, начебто якихось депутатів або чиновників, які повинні були подивитися, як ми живемо, як умови. І в зв'язку з цим комдив вирішив потурбуватися одноманітністю зовнішнього вигляду. А заодно і відправити нас на полігон з очей геть)

Імовірно, через приїзд цих самих гостей у нас було скасовано навчання першої медичної допомоги, яке мало відбутися в клубі в частині.

Ось я чесно не розумію цього страху перевірок і гостей, і прагнення все заплірувати перед їх приїздом. Показати як-ніби все є і все добре. Як на мене - це совкова відрижка якась. У наш час навпаки треба просити допомоги, показувати реальний стан справ, особливо місцевій владі. Нехай допомагають армії, чорт забирай. Зимові бушлати однакові нехай куплять за рахунок областей зрештою.

Далі - більше. Прийшли на навчання. Основного апарату, який ми повинні вивчити - нема. Те залізо по нашій спеціальності, яке є, або у військах зараз не застосовується, або не має комплектності по штату в нашій учебці, і ми не зможемо його запустити. З'явився викладач - але він 12 років був на пенсії. І йому треба так само вчитися, як і нам. А наш лейтенант взагалі з інших машин. Його звідти взяли - там утворилася дірка, а й дірку у нас він закрити не може! У результаті була одна дірка - стало дві. Відчуваю, навчання може стати дуже і дуже базовим, а навички доведеться напрацьовувати вже в частинах. Будемо качати інструкції до техніки з інтернету, але практики це не замінить.

Заняття з медпідготовки таки відбулося. Чи то гості не приїхали, чи то ще щось. Але хто його проводив і скільки воно тривало!

Проводив його наш капітан, артилерист. Не медик. Проводив сорок хвилин. Без всяких пристосувань, практики. Наш кеп - хороший мужик, і ми його поважаємо. Але це медпідготовка !!! Перед бойовими діями !!! Її повинні проводити фахівці. Від цього життя людей залежить. Надія на волонтерів.

П янство

Багато мене питають з приводу бухла в армії. Так ось. У нас сьогодні зламалося топорище. І ми не змогли отримати нове. Бо начебто комірник був бухий, і нічого не видавав. Сам не бачив, розповіли. Сам бачив бухого в Зюзю техпрацівників, який відповідав за нагрівання води для вмивання. Вмивалися ми в той день крижаною водою. Топорище купили за свої копійки в селі.

Звичайно, є бухарі, яким в руки автомат давати не можна. Але! Їх-то тут взагалі бути не повинно!

Бухий навідник БМ-21 - це вам як? Краще, ніж бухий з автоматом? Бухало треба відправляти додому. Бажано, з таким записом, щоб їм більше до життя нічого крім роботи молодшим помічником вантажника нічого не загрозувало. А іншим, осудним солдатам - дати зброю. КПК це роблять у більшості розвинених країн, чия армія може бути прикладом для нашої. А ми всі за принципами совка живемо, і ще дивуємося, що нас в Європі не вважають європейцями.

Учора ввечері приїхав в частину священик місцевої греко-католицької церкви. Прочитав з охочими молитву. Подарував молитовник. Там є молитва солдата, молитва піхотинця, молитва артилериста. А ось молитви про наведення порядку в армії немає. А шкода, дуже потрібна.

Прийшла добра новина, наше основне залізо в кількості трьох штук приїхала в частину. Є на чому вчитися. Священик намолив?

Апарат

На ранковому шикуванні нашому взводу видали наш АПАРАТ. Машинка лежала на консервації з кінця вісімдесятих. На щастя, комплект повний, все в наявності, є на чому набивати руку. Для кращого освоєння нас поділили на розрахунки по три людини, вже сьогодні дали збирати і розбирати. Звичайно, хотілося б служити на чомусь більш свіжому, але і на цьому можна починати. Доведеться у москалів віджимати більш свіжу техніку. Головне, нас будуть вчити реально потрібним і застосовним в боях речам, на справжній техніці.

Під час навчання більш щільно поспілкувалися з нашим профільним викладачем-підполковником. Мужик давав присягу на вірність Україні в 1992 році в Залізній дивізії. Я так зрозумів, служив за жорстким статутом, і пішов більше 10 років тому на громадянку, що за нашим часом швидше позитивна рекомендація - всі, хто робив кар'єру в армії в двохтисячних, викликає тільки підозру. На громадянці начебто не розгубив військову хватку, і є надія, що ми у нього зможемо перейняти армійське загартування в хорошому сенсі слова, а не в показушному.

Нам утеплювали навчальні класи, замінили зламані обігрівачі на нові. За цей комдиву жирний плюс в карму. Вчитися в кабінетах, в яких пара з рота - нереально, а зараз стало нормально.

Наш комвзвода продовжує збирати у нас інфу про нас же. Дивує інше - чому в армії досі немає єдиної бази мобілізованих Теоретично, лейтенант мав зайти в базу і за номером воєнника дізнатися про мене ВСЕ. А замість цього він заповнює нескінченні списки. Чи не ефективна витрата часу і паперу.

Полігон

Наш величезний полігон живе. Сьогодні нас везли на нього іншою дорогою, через кілька таких же навчальних центрів, як наш. Чесно скажу - вражений масштабом побаченого. Гармати гуркочуть, техніка їздить, бійці з автоматами і броніках бігають і палять, вертольоти літають, офіцерів величезна кількість - їх легко впізнати за планшеткою. Армія готується до ймовірної великої війни. Готується дуже щільно.

Потрапили ми відразу в епіцентр навчання різних родів військ. Люди, техніка, зброя, сонце, мороз, вітер, вітер, вітер. В окопі речі тепліше і не так вітряно. Нам видали 4 комплекти нашої техніки. На 15 чоловік. Фактично - на кожен розрахунок! На той же склад було три досвідчених викладача. Ось це навчання! У підсумку по нашій спеціальності ми будемо з самої навченої категорії з усіх хвиль мобілізації. Думаю, не тільки по нашій.

Звичайно, це тільки початок, і нам потрібні ще тижні практики. Але принаймні ми розуміємо суть і бачили приклади правильної роботи. 50-60 годин практики - і з нас вийдуть пристойні спеці початкового рівня.

Полігон живе по повній. При нас розширювали систему окопів, ганяли різні тактичні групи різних спеціальностей.

Вийшли на польову позицію в супроводі двох песиків - Рекса і Барбоса. Мабуть, їх покликали в похід запахи сала з наших сумок. 2 взводи і дві собаки - вже традиційний армійський мікс.

Через півгодини після того, як ми зайняли свою позицію і розгорнули техніку, через лісок від нашого місця розташування пролунав постріл. Це була САУ. Що я вам скажу. Тремтить земля. Звук в 120-130 децибелл (за твердженням товариша по службі, який на громадянці був професійним звукорежисером) лупить по вухах на межі больового бар'єру. Ударна хвиля відчутно трясє тулуб. Запах порохового диму б'є в ніс. Викид адреналіну нереальний. Коли воно бахає в парі км від тебе - це одне. Коли лупається в 50 метрах - це зооовсім інше. Любителі стрілецької зброї - вам треба постояти біля стріляючої гаубиці. Це МОЩЦА.

На полігоні мені вдалося поміняти видані мені українські берци на канадські. Особливих зусиль це не вимагало. Звичайно, запитували - чому, навіщо. Відповів - хочу, маю право. Видали. Відзвітую про якість через кілька днів.

Сержант, який видавав берци, був відчутно напідпитку. Було приблизно пів на другу дня. Господарників в армії в принципі треба міняти під чисту. Взагалі форму видають 10 (десять) осіб. Без шкоди для швидкості видачі можна було б залишити трьох. Якби підхід був як у бізнесі.

Присяга.

Я,, вступаю на військову службу и урочистих присягаю українському народові завжди бути Йому вірним и відданим, обороняти Україну, захищати її суверенітет, територіальну цілісність и недоторканість, сумлінно й чесно Виконувати військовий обов'язок и накази командирів, неухильно Додержуватись Конституції України та Законів України, зберігати державну Таємницю.

Присягаю Виконувати свої обов'язки в інтересах співвітчизників.

Присягаю Ніколи НЕ зрадити українського народу!

На присязі нас майже п'ять годин протримали на морозі, під снігом і на вітрі, хоча сам ритуал зайняв годину. Плюс півгодини тренування. Навіщо нас привезли за 2,5 години до початку, чому не можна було раніше відвезти назад тих, хто раніше приїхав і довше мерз, не зрозуміло. Ноги, руки, обличчя замерзли капітально.

Присяга для мене - це дуже важливо, етап у житті. І мені враження від події замерзли в лід ноги не перебили. Але у багатьох воно б запам'яталося куди позитивніше, якби було організовано ретельніше. Для тих, хто захоче мені написати, що мовляв армія не ботанічний сад, напишу - люди б зрозуміли необхідність мерзнути в бою, для виконання бойового завдання. Але просто тому, що хтось не вміє керувати часом, мерзнуть і хворіти не хочеться.

Фоновую музикою до присяги звучала стрілянина із стрілецької зброї та артилерійські залпи і розриви. Валили весь цей час без зупинки, періодично підвищуючи щільність вогню. Потужно Гупало, молодці.

Учора ввечері мені подарували ніж, який залишився у спадок від хорошої людини, який пішов від нас не так давно. Спасибі за подарунок.

Статутні відносини

Два моменти мене не перестають радувати. Ставлення ближніх до нас офіцерів до особового складу, та навчання. Хто захоче - реально вийде з учебки з хорошими базовими знаннями за фахом і з практичними навичками. Хто не захоче ... Спеціально для них у місті в кафе і ларьках заборонили продавати горілку військовим. І з'явився військовий патруль.

В учебку приїхали кілька людей, які працювали в АТО на американській техніці. Всі розповіді повторюють те, про що я вже чув раніше. Координації на верхніх рівнях нуль, відповідальності брати на себе генерали не хочуть. Йде горизонтальна самоорганізація офіцерів середньої ланки, які воюють за домовленістю із суміжниками і сусідами. Американська техніка реально хороша і у великих кількостях і при нессикливих генералах може нам принести серйозну користь.

Шукаємо новини з фронтів. Завдяки друзям і волонтерам у нас є преса. Мужики призвичаїлися ловити польське радіо, а іноді, в деяких місцях полігону, і наше. Новини йдуть за розкладом.

Часто мене запитували, люди з яких регіонів і міст служать у нас на полігоні. Доповідаю. Вчора познайомився з дніпропетровцем, він мій тезка, вчиться на протитанковій спеціальності. Мої сусіди - кияни, львів'яни, тернопільчани, мешканці Черкащини та Полтавщини. Є люди з Одеси та Івано-Франківська. Загалом, Центр і Захід. Може є ще звідкись, не знаю.

Оформлення карток ніяк не може закінчитися вже три тижні. Звідси - чутки і домисли. Йдуть розмови про те, що з оформленням зарплатних карток не поспішають спеціально, що після відправки в частині знову все затягнеться, і в разі поранення або полону просто не платитимуть. Людям, які до цього заробляли по 3-4 тисячі гривень на місяць, в подібне віриться легко. Ніхто не може пояснити причину затримки, ніхто не може нормально організувати процес, ніхто не переймається тим, щоб заспокоїти людей.

Зібрали військові білети для відміток про початок служби і прийняття присяги. Знову хвиля чуток - чи не прийдуть білети вже з відмітками і розподілом в частині.

Все більше гніву й роздратування викликають прапорщики-комірники. Сьогодні намагалися не видати акумулятори для техніки. Днями влаштували скандал з людьми в процесі видачі речей та збору постільної білизни.

Взагалі зараз дуже чітко вимальовується умовний поділ на справжніх військових і «співробітників міністерства оборони», так звану «батарею забезпечення». Люди, які повинні нам допомагати служити, займаються тим, що витрачають наш час максимально неефективно, і, на думку багатьох, злодійкують.

До «співробітникам міністерства» сміливо можна віднести працівників військкоматів, від роботи яких просто острах бере. У суміжному взводі троє службовців отримали вторинну повістку, коли вже знали день відправлення в армію. Багато хто скаржиться, що військкомати не видають довідки, які необхідні для сімей мобілізованих, відмовляють під безглуздими приводами.

Через відсутність взводного командира суміжників, навчання проводимо двома взводами. Розгорнули техніку, працюємо в полі. Чітко видно поділ на тих, хто буде служити, і тих, хто відсиджуватиме ліжка. Перші біля техніки, спілкуються, обмінюються знаннями та думками. Другі знесли ящики з під снарядів, розвели багаття, сидять, гріються.

Мужики - ті ж діти, тільки зі зброєю. Вчора на чужому полігоні знайшли цілу димову шашку. Притягли її сьогодні вже на наш полігон, підпалили. Мовляв, моделюємо роботу в умовах зниженої видимості) як підлітки, чесне слово.

Сум за родинами

Більшість моїх товаришів по службі сумує за родинам. Розмови про них, про дружин і дітей, між військовими на другому місці після розмов про війну. На щастя, мобільні телефони дозволяють

тримати постійний контакт з сім'ями. Дізнаватися новини про життя на громадянці. Які останнім часом категорично не радісні.

Я ось сьогодні вдень розмовляв з дружиною про те, що там у неї відбувається. Росте долар, зростають ціни, дорожчає бензин, люди розкупувають продукти. Я на сто відсотків упевнений, що приблизно такі ж розповіді зараз чує більшість моїх товаришів по службі, мають сім'ї.

Мені здається, нормальний чоловік в першу чергу відчуває свою відповідальність перед своєю сім'єю. І ті, хто не зміг залишити фінансову подушку безпеки своїм сім'ям, зараз у великій тривозі про те, як сім'ї будуть жити, що є, на що одягати і навчати дітей. Держава, як завжди у нас, не збирається вирішувати цю проблему. І мені здається, що, як це повелося за постмайдановської рік, тільки самоорганізація і згуртованість громадян, а в даному випадку, громадянок - солдатських дружин, і співпереживаючих їм людей- допоможе сім'ям військовослужбовців протриматися в цей непростий час.

На передову

Кілька взводів вже отримали направлення в частини. Завтра вранці їдуть. Знайомий лейтенант сказав, щоб я не розпаковувався занадто, можу теж завтра виїхати в частину.

Сьогодні забрали в частині більше двохсот чоловік. З мого взводу залишилося двоє, з намету - троє. Якось засумувалось. Майже всі ті, з ким я дружив, поїхали разом в одну частину. А я поки тут, з ким, куди і коли поїду - не знаю. Сьогодні забрали в частині більше двохсот чоловік. З мого взводу залишилося двоє, з намету - троє. Якось засумувалось. Майже всі ті, з ким я дружив, поїхали разом в одну частину. А я поки тут, з ким, куди і коли поїду - не знаю.

Люди п'ють від неробства. Непитущі намагаються відпроситися додому. Треба навантажувати людей чимось, причому не так на відчепися, це все відразу розуміють і намагаються закосити. Потрібна справді корисна діяльність. Може слід вже відпустити людей в справжні законні відпустки. З документами. Досвід самоходу може стати заразним.

Увечері багато говорили з мужиками. Про службу в основному. Про що хочу написати - люди тотально не вірять представникам верховної влади. Впевнені, що їх обманюють. Що зарплата, наприклад, повинна бути зі старту 8000, а не 2300, як є, і що різницю хтось краде. Впевнені, що при демобілізації зі служби їх неодмінно обдурять.

Нарешті я в бригаді. Дали нам лопати і сказали - копайте. І ми копали ...

Цілий перший день провели на полігоні. Спочатку разом з командирами приданого нашій бригаді мотострілецького батальйону (колишнього батальйону тероброни) моделювали блок пост. Потім на нас наїжджали танком - сидиш в одиночному окопі, потрібно стріляти, потім, коли він під'їхав, сховатися всередину окопу, потім вилізти і стріляти або кидати гранату йому в зад. До речі, думав, буде страшно - ні, не страшно.

Виїжджаючи з полігону, побачив вітальну напис - "Полігон - академія солдата". І ось про що я подумав. Погано чи добре - наша армія вчилася воювати в полі. Захищати населені пункти, перебуваючи в бойових порядках в полях перед ними. А москалі в Чечні та Грузії вчилися населені пункти знищувати.

Зрозуміло, що вчення, що немає реальної стрілянини, і машина над тобою проїжджає наша, але швидше кайф, ніж страх. Стріляли з автомата і гранатомета, кидали гранату. Загалом, веселуха,

екшн) мені сподобалося. Взагалі хочу похвалитися своєю частиною) як сказав нам один із сусідів з того самого колишнього тербата, наша бригада - одна з найбільш "застебнутих" в ЗСУ. Шикуння кілька разів на день, порядок, дисципліна, перевірки, покарання грошима за порушення статуту, п'янку і самоволку. Як результат - за тиждень бачив тільки одного п'яного, знову таки з того самого колишнього тербата. Хто хоче порядку - той його доб'ється. Наш комбат - вміє затиснути в правильні лещата. Служити спокійніше саме з таким командиром.

Досвід

Ось і пролетіли два місяці, як я в армії. Якщо нічого радикально не зміниться, то термін моєї мобілізації – рік, тобто шосту його частину я вже відслужив. Хороший привід підвести якісь попередні підсумки.

Коли я йшов служити, я очікував великих фізичних, навчальних і емоційних навантажень, жорсткої дисципліни, вимогливості від командирів, досить швидкого відправлення в АТО, дуже слабкого матеріального забезпечення та неякісного харчування. У підсумку у всіх своїх очікуваннях я помилюся.

Забезпечення виявилось цілком пристойним в плані форми-взуття-білизни, але зовсім нікудишнім в плані власне військової роботи. Харчування стерпне, в учебці я б навіть відніс його до непоганого. Відправка в АТО у мене невідомо коли, і більшість з моїх товаришів по 4-й хвили все ще не відправлені. Вимогливості від командирів - не спостерігав, в учебці хороші офіцери відповідально вчили тих, хто вчитися хотів...

Вимогливості в бригаді побільше, але все одно її рівень тут мені не здається оптимальним або хоча б достатнім. Жорстка дисципліна? Зовсім-ні. Навантаження деякі були присутні, але я думав, що вони будуть в рази вище. Поки ж, чесно прикидаючи кількість днів, в яких були реально жорсткі навчання або фізичний напруг, я не зміг налічити більше 25 з цих 60.

Бардак ... О так. Кожен день я його бачу, кожен день я розумію, як багато всього робиться в армії неефективно, довго, непродумано, без фокусу на результат.....

Не чекав я й існуючого масштабу проблеми бухла і тих наслідків, які воно викликає.

Чи відчуваю я себе солдатом? Чесно - ще ні. Військовослужбовцем - так, а от до солдата мені ще рости і рости. Армійських знань, досвіду і навичок не вистачає. Бо ж при іншій організації процесів за цей час результат підготовки міг би бути принципово іншим. В цілому, свій ККД в армії на сьогодні не можу оцінити вище ніж 30.

Але я отримав дуже багато чого, про що і не думав, і на що не розраховував.

Абсолютна впевненість у правильності свого рішення і внутрішній спокій. Я там, де мав бути, я роблю те, що повинен, незважаючи на нестатки, головне з яких для мене - розлука з сім'єю.

Почуття служіння Батьківщині. Вибачте за пафос, але по іншому я не можу це сформулювати.

